

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji Administracji 448, Drukarni 1244. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 21.4 gr. 90, za granicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem 6 lam 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 lam. 15 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej, zagraniczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Administracja nie bierze odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń. Konto czekowe w P. K. O. M 80187.

S. P.

WIKTOR WASILEWSKI

Weteran powstania 1863 r. i wojny Franko-Pruskiej 1870 r., były Prezes Stowarzyszenia Weteranów 1863 r. w Wilnie. Opatrzony Sw. Sakramentami zmarł w Wilnie 14 grudnia 1930 roku. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele Bernardyńskim 16 grudnia r. b. o godz. 8 rano, a pogrzeb na cmentarzu wojskowym na Antokolu w tymże dniu, wraz z nabożeństwem.

Zarząd Stowarzyszenia Weteranów 1863 i 1863 r. w Wilnie.

Pijcie „**PIWO OKOCIMSKIE**” sławy światowej

Dostawa natychmiastowa w każdej ilości na telefoniczne zamówienie.

Reprezentacja na Województwo Wileńskie:
WILNO, Piłsudskiego 26. 744—2 o

Sprawa brzeska na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Na wtorkowym posiedzeniu wchodzi pod obrady sprawa brzeska, którą referować będzie pos. Nowodworski. Wniosek Centrolewu o uwolnienie posłów, przebywających jeszcze w więzieniu referuje pos. Daszyński lub Żuławski.

Pożyczka zapalczana.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Wczoraj został wniesiony do Sejmu projekt ustawy zapalczanej.

Według tego projektu cena zapatek będzie podwyższona o 2½ grosza na pudełku. Zapalniczki kieszonkowe będą opodatkowane 10 zł.

Z pożyczki o cyfrze nominalnej 32 400 000 dolarów, na cele produkcyjne projekt przewiduje: 25 milionów zł. na budowę portu w Gdyni, 15 milionów zł. na budowę kabla telefonicznego Warszawa—Gdynia i 30 milionów zł. na inne cele.

Większość pożyczki pójdzie na spłatę długów.

Wyjazd min. Piłsudskiego na Madere.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W poniedziałek wieczorem wyjechał na Madere p. min. Piłsudski.

O godz. 19 m. 40 na dworcu odjeżdżającego p. Piłsudskiego żegnali członkowie rządu i dyplomacji oraz posłowie i senatorowie B. B., jeneracja i t. d.

Na krótko przed odjazdem pociągu przyjechał p. Piłsudski w mundurze. Dłużej rozmawiał z ambasadorem francuskim, poczem wsiadł do wagonu salonowego.

P. Piłsudskiemu towarzyszy lekarz plk. dr. Wojczyński. Podróż odbędzie się przez Wiedeń, Szwajcarię, Francję na Madere. W poniedziałek P. Prezydent podpisał dekret, którym porucza gen. Konarzewskiemu, I-emu wice ministrowi spr. wojskowych, kierownictwo tygoż ministerstwa od dn. 16 grudnia na czas nieobecności p. Piłsudskiego.

Sprawa kolei Gdynia—Górny Śląsk.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W poniedziałek p. min. Kühnowi złożyli przedstawiciele firmy „Schneider Crezot” ofertę w sprawie sfinansowania budowy kolei węglowej Gdynia—Górny Śląsk.

Odpowiedzi na tę ofertę udzieli p. minister dopiero po porozumieniu się z ministrem skarbu.

Snieżyce.

(Telefonem od własnego korespondenta).

WARSZAWA. W całym kraju, zwłaszcza na południu i wschodzie szaleje śnieżyca. W Małopolsce i na Wołyniu dała się ona dotkliwie odczuć.

Polsko-litewskie rokowania.

BERLIN. (Pat.) W niedzielę dnia 14 b. m. przybyli tu czterej polscy delegaci do rokowań z Litwą w sprawie uregulowania zajęć granicznych polsko-litewskich oraz w sprawie komunikacji na odcinkach granicznych po obu stronach granicy polsko-litewskiej: przewodniczący delegacji p. Szumlański, dyrektor departamentu Min. Spraw Zagranicznych i członkowie: dyrektor dróg wodnych Dyrekcji Wileńskiej p. Bosiacki, z ramienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych p. Piotrowski, radca Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego, oraz sekretarz delegacji p. Marchwiński z referatu tranzytowego Min. Spr. Wewn. W poniedziałek dnia 15 b. m. w południe p. prezes Szumlański złożył wizytę przewodniczącemu delegacji litewskiej p. Siedzikauskowi, który wkrótce potem rewizytował p. prezesa Szum-

lakowskiego w gmachu poselstwa polskiego w Berlinie. Pierwsze plenarne posiedzenie obu delegacji odbyło się w dn. 15 b. m. w godzinach popołudniowych w gmachu poselstwa litewskiego.

BERLIN. (Pat.) W dniu 15 b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie komisji dla rokowań polsko-litewskich w myśl decyzji Rady Ligi Narodów z dn. 18 września 1930 r. Posiedzenie odbyło się w gmachu poselstwa litewskiego. Przewodniczył pos. Siedzikauskas. Na posiedzenie delegat polski dyr. Szumlański przedstawił dwa projekty umów: jednej uzupełniającej obecną umowę polsko-litewską o ruch granicznym, a mającej na celu zapobieżenie incydentom; drugiej, dotyczącej granicznej żeglugi rzecznej. Następnie posiedzenie odbędzie się w środę 17 b. m. w gmachu poselstwa polskiego.

Prowokacyjne przemówienie ministra węgierskiego.

BUDAPEST. Niebawale przemówienie wygłosił węgierski minister wojny Goembos, omawiając powszechną służbę wojskową na posiedzeniu izby panów. Minister powiedział między innymi: „Droga do rewizji traktatów i przeprowadzenia suwerenności Węgier prowadzi przez powszechną służbę wojskową. Miecz ma swoją rację bytu w kacie Europy, którym są Węgry. Świat musi uznać, że roz-

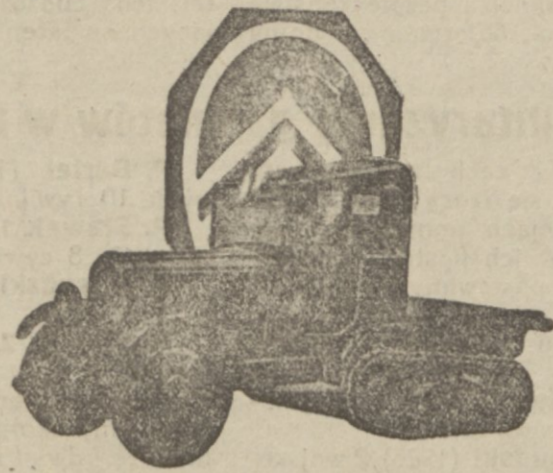
brojenie Węgry są większym niebezpieczeństwem, niż Węgry uzbrojone”.

Min. Goembos zakończył swe przemówienie taką uwagą: „Pod Europą ziemia drży. Wjemy w najcięższych czasach, w przededniu wydarzeń historycznych. Nadchodzi dzień, gdy Węgry użyczą wszystko to, co jest ich najgorętszym życzeniem.

Zawiadomienie.

DZIŚ 16 grudnia r. b. pomiędzy godz. 11-tą a 12-tą przed południem na górze „TRZYKRZYSKIEJ” (Antokol, ze strony Koszar 6 P. P. Leg.) odbędzie się jedyny pokaz w Wilnie

SAMOCHOdÓW
GĄSIENICOWYCH
„CITROËN - KEGRESSE”

CITROËN

które szczególnie nadają się na najgorsze bezdroża, błota, piaski i teren górzysty.

Wobec bardzo ciekawego pokazu, który wzbudził zainteresowanie pomiędzy WWPP, Automobilistami, uprzejmie zapraszamy o przybycie na teren w powyższych godzinach wszystkich, kogo ten pokaz może zainteresować.

Jednocześnie zawiadamiamy P. T., że pokaz ten zostanie sfilmowany, a następnie ukaże się w najbliższym czasie na ekranie tutejszych kin.

Z poważaniem

Skład fabryczny „CITROËN”
„MOTOR-LLOYD”
w WILNIE
ul. Ostrobramska Nr. 5
Tel. 14-38.

Zwolnienie z więzienia ukraińców.

LWOW. (Pat.) Dnia 13 b. m. zwolnieni zostali z więzienia śledczego we Lwowie redaktor naczelny „Dila” Bazyli Mudry i adwokat Aleksander Maryczak. Z więzienia śledczego w Czortkowie

zwolnieni zostali ks. prarab Kunicki za kaucją 3 000 i Zawaliuk za kaucją 2 tysiące oraz byli senatorowie Michał Baranyk i Miłkołaj Kuźmin.

Prasa francuska o nowym gabinecie

PARYZ. (Pat.) Prasa omawia obszernie utworzenie nowego gabinetu. Organy lewicowe dowodzą, że sen. Steeg potrafił urzeczywistnić t. zw. koncentrację stronnictw republikańskich i posiada wszelkie dane utrzymania się przy władzy. Prasa prawicowa natomiast nie wróży nic dobrego całej tej kombinacji. Większość pozostała nieprzejednana — mó-

wi dziennik „Figaro” — bez względu na nowe ustępstwa kilku ludzi o siabem sercu. Większość ta powinna wziąć znowu w ręce kierownictwo, które radykali podstępnie jej wyrwali. W „L'Ordre” Emil Buret wyzywa do obalenia gabinetu sen. Steega przy pierwszym ukazaniu się go przed Izłą deputowanych.

Bunt w Hiszpanji.

PARYZ. (Pat.) Korespondent Agencji Havasa w Bordeaux podaje że źródła prywatnych następujące wiadomości o wypadkach w Hiszpanji. Powstańcy posunęli się kierunku Ayerbe i zamierzali okopać się w dolinie, lecz w pobliżu Sielwa natknęli się na idące z Huesca i Saragossy dwie kolumny wojsk rządowych, którym towarzyszyło 8 baterji artylerji. Artylerja zaczęła ostrzeliwać powstańców, dziesiątkując ich tak, że po upływie pół godziny powstańcy pierzchli w popłochu. Wojska rządowe otoczyły oddziały powstańcze, które na polu bitwy pozostawiły około 20 zabitych, wielu rannych, samochody ciężarowe oraz znaczne zapasy broni i amunicji. Przywódcy powstańców wzięci zostali do niewoli. W szeregach powstańców znajdowało się trzech kapitanów i wielu podoficerów.

Po stoczonych walce wojska rządowe wymaszerowały w kierunku Ayerbe i Jaca celem ostatecznego stłumienia buntu. Liczni powstańcy cywilni i wojskowi schronili się w góry przed następującymi wojskami.

LA HENDAYE. (Pat.) Według wiadomości, nadeszłych z Madrytu, w Huesca ogłoszono wczoraj popołudniu stan oblężenia. Powstańcy liczyli wszystkiego 700 złe uzbrojonych żołnierzy, oraz kilkudziesięciu studentów z Madrytu, Huesca i Saragossy. Studenci z Madrytu przybyli do Jaca przed kilkoma dniami samochodami ciężarowymi. W dniu dzisiejszym wszyscy prawie powstańcy, którzy zdolali umknąć, oddali się do dyspozycji władz.

OPORTO. (Pat.) Krają pogłoski, że wobec tego, że kilku zbuntowanych lotników przeleciało nad Madrytem, hiszpańskie ministerstwo wojny wydało rozkaz bombardowania aerodromu, skąd pochodziły aeroplany. Ze źródeł półurzędowych dochodzą wiadomości, że bunt ogarnął eskadry lotnicze w San Sebastian, Santander i Sewilli. Ruch powstańczy na lotnisku t. zw. Czterech Wiatrów w Madrycie został niezwłocznie stłumiony. Maj. Franco i trzech innych lotników, którzy kierowali ruchem wśród lotników na lotnisku Czterech Wiatrów, opuścili swych zwolenników i odlecieli na 4 samolotach w nieznanym kierunku. W-g powszechniejszej opinji, ruch rewolucyjny zawiodł, nie znajdując większego poparcia w kraju.

HENDAYE. (Pat.) Ruch tramwajowy między San Sebastian a Handaye, który od rana był przerwany, został częściowo podjęty. W-g urzędowych doniesień z Bar-

celony, dziś o godz. 12 min. 15 uśmiercono bunt lotniczy w Madrycie. Rząd ogłosił stan oblężenia w całym kraju. Komunikacja telefoniczna z Madrytem jest przerwana. Nad stolicą krążyły dziś rano aeroplany, rozrzucając odezwy, wzywające ludność do buntu i grożące, że bombardowane zostaną koszar oddziałów, które odmówiły przyłączenia się do buntu.

Na lotnisko Czterech Wiatrów przybyło 500 żołnierzy z kilkunastoma oficerami, którzy zaczęli wznosić okrzyki na rzecz buntu, rozbroili straż, przy magazynach amunicji. Lotnicy wierni rządowi i artylerja bombardowali lotnisko tak, że po upływie pół godziny zbuntowani poddali się. Dotychczas nie ustalono, ile ofiar pociągnęły za sobą strzały armatnie. Według niewiarygodnych dotychczas wiadomości, w San Sebastian, Santander, Bilbao i Kadyksie rozpoczął się strajk generalny.

Przyjaźń niemiecko-sowiecka.

BERLIN. (Pat.) W dniu 15 bm. prezydent Hindenburg przyjął nowomianowanego ambasadora Z. S. S. R. w Berlinie Leona Chiriczuka, który wręczył mu listy uwierzytelniające. W czasie audjencji byli obecni minister spraw zagranicznych dr. Curtius oraz sekretarz stanu w urzędzie spraw zagranicznych von Bülow. Ambasador Chiriczuk w krótkim przemówieniu podkreślił z naciskiem, że Związek Sowiecki i Niemcy, od zawarcia paktu w Rapallo, we-

styczną, wczoraj wieczorem okrążyli dom, do którego wszedł ów osobnik i zastali tam 7 osób, które aresztowali. Jak się okazało, 5 z nich było członkami komitetu partji komunistycznej w Letgalji. Jeden był właścicielem konspiracyjnego mieszkania, drugi zaś wysłannikiem moskiewskim, który przed kilku miesiącami przybył do Rygi, a stamtąd został wysłany do Dyneburga w charakterze naczelnego instruktora organizacyjnego.

Wszędzie jaczejki komunistyczne.

HELINGSFORS. (Pat.) W dniu 15 b. m. policja polityczna wykryła nową organizację komunistyczną i aresztowała 20 osób, w tem 10 kobiet. Trzej aresztowani mężczyźni są oficerami armji czerwonej. Kobiety odegrały rolę łączników pomiędzy organizacją komunistyczną Finlandji, a agentami, wysłanymi z Moskwy.

RYGA. (Pat.) W Dyneburgu agenci policji politycznej, obserwujący pewnego osobnika, podejrzanego o działalność komuni-

Z POGRANICZA. Wielka katastrofa kolejowa na Białorusi sowieckiej.

Z pogranicza donoszą o wielkiej katastrofie, jaka wydarzyła się w nocy z 13 na 14 b. m. na linii kolejowej Zasław — Mińsk. W dniu 13 b. m. w nocy wyruszył z Mińska pociąg wojskowy, wiozący około 300 żołnierzy i starszyny sowieckiej w kierunku granicy polskiej. W pobliżu stacji Zaharycze pociąg najechał na przeszkodę i runął z nasypu do głębokiego rowu. Kilkunastu żołnierzy zostało zabitych, wiele odniosło ciężkie rany. Przybyła na miejsce wypadku komisja śledcza znalazła w szyni wetknięte dwa żelazne drągi zaś nieco dalej szyny były rozkręcone. Według orzeczeń komisji wypadek spowodowany został przez zamachowców. Kierownika stacji Zaharycze oraz 7 osób ze służby aresztowano. (d)

Księgarnia K. Rutkiego
Wilno, Wileńska 38. Tel. 941.
KSIĄŻKI na GWIAZDKI
poleca w dużym wyborze.

FRIGORIN-MOTOR

PRZECIW
ODMROZENIOM

Elegancki Sportsmen zaopatruje się zawsze w swe-
ter, pulower i wszelką modną
galanterję

w Polskiej Składnicy Galanteryjnej
FRANCISZEK FRLICZKA

w Wilnie, Zamkowa 9, tel. 5-46.

714—20

Kryzys.

„Dużo się mówi ostatnimi kryzysy o wszechświatowym kryzysie gospodarczym. Niemniej jednak dotkliwie daje się odczuwać wszechświatowy kryzys polityczny, który wyraża się w tak częstych przesileniach gabinetowych, wyborach, przynoszących najbardziej niespodziane wyniki (w Niemczech zwycięstwo hitlerowców), podróżach dyplomatycznych i t. d.

Przyczyną tego jest fakt, że utopia powojenna, stworzenia w Genewie organizacji, łączącej, w zmięczeniu braterskim, w jedną zgodną, milującą się rodzinę, wszystkie narody, przynajmniej europejskie, zbankrutowała doszczętnie.

Państwa powracają do dawnego przedwojennego systemu tworzenia dużych przymierzy, które rzekomo stać mają na straży utrzymania zbrojnego pokoju, które jednak mogą też przyprowadzić do wybuchu wojny, jak to widzieliśmy w r. 1914-tym.

Dzisiaj zarysowują się znówu narazie jeszcze niewyraźne, kontury dwóch potężnych bloków.

Z jednej więc strony mamy dawną „Entente”, której użyły Włochy faszystowskie i bolszewicka Rosja, przybyły zaś państwa Małej Ententy (Czechosłowacja, Jugosławia i Rumunia) oraz Polska.

Co się tyczy stosunków pomiędzy Anglią a Francją, to pomimo pewnych drobnych nieporozumień należy je uważać za dobre, czego dowodem ostatnio było energiczne poparcie jakiegoś Anglija (a nawet Stany Zjednoczone) udzieliły Francji w sprawie rozbrojenia.

Wobec Polski stanowisko Francji było i jest lojalne, że wspomniemy oświadczenie, które tyle krwi popsuło w Niemczech, że granicą Francji jest—Wisła!

Opinia społeczna Polski stoi jak jeden mąż przy swej sojusznicy—Francji. Niestety oficjalna nasza polityka zagraniczna, nerwowa, niezdeterminowana, zygakowata, raz po raz wytwarza niepożądane dysonanse, [że wspomniemy wizyty budapeszteńskie, holenderskie wyjazdy do Mussoliniego oraz wizytę Grandiego.

Co się tyczy bloku przeciwnego, pierwszym jego zawiazaniem była niewątpliwie niemiecko-sowiecka umowa w Rapallo. Nie spodzianie występuje na widowni Mussolini.

Niemcy narazie zachowują się wobec jego propozycji z rezerwą, alicji wobec przewagi, jaką zdobywają hitlerowcy, sytuacja się zmienia. Lada chwila wybuchnąć może przesilenie gabinetowe. Stanowisko Curtiusa jest zachwiane. Upadek jego oznaczałby zwycięstwo faszystów niemieckich, a więc co zatem idzie, cisłe zbliżenie między Niemcami a Włochami.

Prawdziwą niespodzianką był zjazd w Medjolanie Litwinowa z Grandim. Jakie znaczenie nadał zjazdowi temu we Włoszech o tem świadczy artykuł w „Popolo d'Italia”, którego redaktor (brat Mussoliniego) woła entuzjastycznie: „Sen o włosko-rosyjsko-niemieckim przymierzu „staje się rzeczywistością”.

Do tego przymierza zgłaszają zawsza akces swój Węgry, których premier, Bethlen składa wizytę Hindenburgowi, jednocześnie zaś rząd węgierski, zapominając dawnych uraz do Beli Kuhna, przygotowuje akt uznania Sowietów, co wyraźnie skierowane jest przeciwko Małej Entencie. Prócz powyższych cięża do bloku włosko-niemiecko-sowieckiego: Angora i Grecja.

Wszystko to niewątpliwie wywołać musiało znaczne zaniepokojenie nad Sekwaną, oraz przedewszystkiem nad Sekwaną. Tu też należy szukać prawdziwych przyczyn ostatniego przesilenia, które faktycznie skierowane było nie przeciwko premierowi Tardieu — ale przeciwko min. spraw zagranicznych, Briandowi, zwolennikowi polityki ugodowej i mrzonek paneuropejskich.

Powstanie gabinetu Steega oznacza niby zwycięstwo Brianda, jest to jednak zwycięstwo pyrhusowe, jako że gabinetowi temu nikt nie wróży długowieczności. Sytuacja coraz bardziej wyjaśnia się. Europa dzieli się na

Kobieta współczesna
nie poddaje się już cierpliwie bólowi głowy. Gdy ten ból, nieunikniony przy dzisiejszym tempie życia, zaczyna jej dokuczać, zaczyna ją szybko 1—2 oryginalnych tabletek Aspiriny, które sprawują jej ulgę.

Istnieje tylko jedna
ASPIRINA (BAYER)

Każde opakowanie i każda tabletki oryginalnej Aspiriny opatrzone są znakiem BAYER.

Centralizacja Z.S.S.R.

MOSKWA, (Pat.) Centralny komitet wykonawczy i rada komisarzy ludowych Z. S. S. R. postanowiły znieść komisaryt spraw wewnętrznych w republikach związkowych i autonomicznych. Przy radach komisarzy ludowych tych republik stworzone zostaną centralne biura administracyjne gospodarki miejskiej oraz administracji milicji i bezpieczeństwa publicznego. Więzienia i domy

poprawcze oddane będą pod kontrolę komisarzy sprawiedliwości wspomnianych republik. Prezydja centralnych komitetów wykonawczych republik związkowych i autonomicznych obejmą ogólne kierownictwo nad rejestracją aktów stanu cywilnego, naturalizacją, wydawaniem paszportów zagranicznych i ustalaniem praw obywatelskich cudzoziemców, przebywających na terenie Z. S. S. R.

Militaryzacja gabinetów w Polsce

Jedną z cech zasadniczych, która nam się rzuca w oczy przy rekonstrukcjach pomajowych gabinetów to ich postęp militaryzacji. Gdy postawimy pytanie ilu w każdym z nich było wojskowych a ilu cywilnych natenczas otrzymamy następujący obraz:
P. Bartel (1926) 2 wojskowych, 11 cywilów.
P. Piłsudski (1926) 2 wojskowych, 11 cywilów.
P. Piłsudski (1927) 3 wojskowych, 11 cywilów.
P. Bartel (1928) 3 wojskowych, 11 cywilów.
P. Świątalski (1929) 6 wojskowych, 8 cywilów.

poprawcze oddane będą pod kontrolę komisarzy sprawiedliwości wspomnianych republik. Prezydja centralnych komitetów wykonawczych republik związkowych i autonomicznych obejmą ogólne kierownictwo nad rejestracją aktów stanu cywilnego, naturalizacją, wydawaniem paszportów zagranicznych i ustalaniem praw obywatelskich cudzoziemców, przebywających na terenie Z. S. S. R.

Z prasy.

„Tłum milczał...”

Prasa sanacyjna, pisząc o Brześciu, stale wysuwa jeden argument, który daje się w ten sposób streścić: „Przecie tłum nie stanął w obronie więźniów brzeskich”.

Na to odpowiada w „Robotniku” Andrzej Strug („Były”) Przymyślmy jednak, że „tłum” milczał... Wszak milczał i w dniu stracenia Traugutta. Wszak milczał i w dniu stracenia Modliwiła. Czyż dlatego trzeba tańczyć odrazu na dwóch łapkach i walić siebie codziennie po twarzy każdym obłąknym własnym uśmiechem, każdym jaszczurczym „argumentem” własnej bojaźni?
„Tłum” milczał... Zapewne. Ale milczenie „tłumu” — to zawsze w dziejach świata była groza najstraszliwsza...

Brzeska sprawa a autorytet Polski.

„Dziennik Bydgoski” stwierdza, że pogłoski o „Brześciu” szerzą się w kraju i „szkodzą w wysokim stopniu powadze rządu i w niemiejszym stopniu powadze Polski zagranicą. Przedstawia się tam Polskę jako kraj, który czuć Azja, a przynajmniej Rosja bolszewicka. W najwłaściwszym numerze „Berliner Tageblattu” znajdujemy okropne wręcz szczegóły, o traktowaniu więźniów brzeskich, którym nie dajemy wiary, bo trudno choć na chwilę przypuszczać, aby podobne rzeczy były możliwe.

Otrzymałmśmy świeżo list od jednego z naszych przyjaciół w Warszawie, który charakteryzuje komendanta więzienia brzeskiego pułkownika Kostek-Biernackiego. Nie możemy go umieścić ze względu na cenzurę i na — interes kraju, mogąc niejedno wytłumaczyć”.
„Dziennik Bydgoski” domaga się od rządu „wyjaśnienia tajemnicy brzeskiej”. I przewiduje zło rzeczy, „gdyby i w Sejmie rząd odmówił wyjaśnień, na co się podobno zanosi”.
Takie refleksje snuje dziennik,

KARTY HAŃBY.

Pod takim tytułem zamieszcza „Rozwój” artykuł, napisany z temperamentem, w którym wypowiada prawdy nie nowe, ale jakże bolesne. Warto je sobie przypomnieć, dlatego powtarzamy tu artykuł ten w skróceniu.

Rok temu, takiemu zasłużonemu generałowi, jak Józef Haller, władze skarbowe, na mocy takiego to i takiego paragrafu Ustawy z dnia... pomieszczonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej — ogłosiły licytację niecałej morgi ziemi, względnie piasku, położonego we wsi Hallerowie na Pomorzcu, za niezapłacone podatki...

O tem, że kilkudziesięciotyśięciana błękitna armja Hallera — w najkrzykowniejszym dla Polski momencie inwazji bolszewickiej, przechyliła zwycięstwo na naszą stronę, o tem że gdyby nie jego interwencja, dziś na Zamku królewskim w Warszawie, czerwone by powiewały sztandary, że zamiast Orła białego — emblematem państwa byłby sierp, młot, czy inne widły — o tem dzisiaj nikt już nie pamięta.

dwa potężne bloki. Kto nie chce być zmiądzonym, musi zdecydowanie wypowiedzieć się za jednym z nich.

który od dłuższego czasu zajmując stanowisko życzliwe dla rządu.

„Zmęczył się”.

Krakowski socjalistyczny „Naprzód”, podając wiadomość o „tajemnicy Brześcia, odkrytej „dla zagranicy” pisze:

„Razem z wiadomościami o „tajemnicy Brześcia” podaje prasa niemiecka, że pułkownik Kostek-Biernacki już wyjechał pod... pseudonimem zagranicę — dla odpoczynku. On się zmęczył”.

„Piast” centralny organ stronnictwa, pisze w ostatnim numerze: „Opustoszała baszta w twierdzy brzeskiej, ale cień, jaki baszta rzuciła na Polskę, pozostał, cień ten wydłuża się, obryzmieje, ogarnia całą Polskę. Cień ten stanął między chłopami, a tą Polską, którą im Witos wskazywał, do której ich wiodł, niby do ziemi obiecanej, zapewniając, że terazniejsza Polska będzie sprawiedliwą, na prawie i wolności opartą.

Cień baszty nad Bugiem zasłonił ludowi Polskę, dopóki cień ten zło wieszcy, fatalny nie zniknie — nie zaświeci słońce lepszego jutra nad polską krainą!”

Także „opozycjoniści”.

„Myśl Narodowa” zwraca uwagę na następujący dziwny fakt.

Klub parlamentarny Chrześcijańskiej Demokracji jest jedynym klubem opozycyjnym, którego prezes (więzień brzeski, senator Wojciech Korfanty) dotychczas jeszcze nie opuścił murów więzienia. Klub parlamentarny Chrześcijańskiej Demokracji jest także jedynym klubem „opozycyjnym”, z którego ramienia „kilku parlamentarzystów” wzięło udział w rauce u p. Prezydenta Rzeczypospolitej, ponieważ wszystkie pozostałe kluby opozycyjne postanowiły — w wytworzonych obecnie warunkach — nie skorzystać z nadesłanych im zaproszeń. Ciekawe, o czem też mogli rozmawiać członkowie klubu Chr. Dem. podczas „mille”, towarzyskiej pogawędki, na rauce?... Zapewne o stanie zdrowia swego prezesa?...

I ciekawe, jak długo wogóle będzie trwał taki niepoważny stan rzeczy?

Nie minął rok jeszcze, kiedy starosta lwowski skonfiskował klepsydry zawiadamiające o nabożeństwie za szefa sztabu polskiej armji gen. broni ś. p. Tadeusza Rozwadowskiego.

A gen. Iwaskiewicz — bohaterski obrońca Lwowa. Zgniół słownie w szpitalu — nie doczekał obecnych sześciu lat, kiedyby mu sekretreiber sprzedał jeszcze wcale dobre pamiętkowe buty, w których prowadził swoje oddziały do ataku pod Przemysłem, Gródkiem Jagiellońskim, czy pod Brodami?

Nie poruszamy tu takiego „nikczemnego karta”, jakim jest R. Dmowski. Jakkolwiek ziemniernych zasług jego nie neguje, nie tylko prasa francuska, ale nawet niemiecka — my dobrze wiemy, że jest „to podły endek”, a jako taki zasługuje na ogólną pogardę i publiczne oplucie.

A jakżeśmy się odwdzięczyli Paderewskiemu? Zaszargano mu nie tylko, jego opinie, ale utarzano w błocie nazwisko jego małżonki, z której zrobiono sui generis polską Ksantypę, a z niego samego ciężkiego pantoflarza, dotkniętego lekkim paraliżem rdzenia pacierzowego i obciążonego dziedzicznym prozoku, nieboszczyku Piekarskim.

A wżemy teraz setki tych beziemiennych patriotów, którzy o

szczędności całego życia ulokowali w pożyczce Odrodzenia — a dzisiaj nie mają za co kupić podzelówek dla dzieci, lub nie wiedzą za co leczyć chorej na gruźlicę żony.

To nie są niestety przypadki, to jest reguła odrodzonej Rzeczypospolitej — zdeptać, zohydzić, zgnieść takie charaktery i tych ludzi, którzy wyrosli ponad miarę Wielkiego Chama, zaznaczoną strychnicem.

W tem szaleństwie jest metoda, metoda zła, podstępna, nikczemna, jak dusza bolszewickiego agitatora. Bo na tem tle niepowściągliwości, niepospolitości żęzny umysłowej, żęzny moralnej i charakteru, jakby wyglądali ci dyrektorzy Banków z ostrogami, te naczelniki z inteligencją i wykształceniem plutonowego, te apostoły rozpoczynające reformę Polski od kłozetów, te admirały z Sombora, te marjonetki, których jedyną kwalifikacją jest znajomość pierwszej zwrotki „Pierwszej Brygady” i tańczenie tak, jak im zagra Chochol.

Nie sympatyzowaliśmy nigdy z tow. Baginśkim, ani innym Witosom, zdając sobie jasno sprawę, że są to przewartościowane wielkości — ale nie wolno zapominać, że piastowali oni pierwsze w Państwie godności, że taki Witos był trzykrotnie premierem, że takich ludzi, którzy reprezentowali powagę i honor Rzeczypospolitej — nie sadza się do więzienia, jak pierwszego lepszego łobuza, dezertującego przed wojskiem.

Jest to polityka siania burzy, rozpalaenia nienawiści, która nigdy nic dobrego ani państwu, ani narodowi przynieść nie może.

Albo wżemy traktowanie takich powstańców z 1863 roku, którym zaborcy skonfiskowali majątki, zesłali na Sybir, lub prosto powywieszali. I dzisiaj, kiedy potomkowie tych bohaterów, nieraz w ostatniej nędy, błagają o zwrot chociaż części zrabowanego mienia — Najjaśniejsza Rzeczpospolita — przez usta Prokuratora Generalnego, powiada, że rząd rosyjski i obecny rząd polski — to jedno! Co moskale zrobili — zrobili prawnie, zmartwychwstała Polska to akceptuje i zatwierdza!

Ze Mickiewicz, zwłaszcza za III-cią część „Dziadów” byłby dzisiaj skonfiskowany i że prawdopodobnie też szorowałby podłogi w Brześciu — o tem trudno dzisiaj wątpić.

A taki Korfanty? Najzawziętszy wróg Niemiec, który w najgorszych czasach bronił polskości przed zalewem germańskim, zdobył dla nas krwawą walką — Górny Śląsk, od 600 lat oderwany od Polski, dzisiaj ta niezwykła osobistość, któremu napewno mądrzejsze pokolenia postawią pomnik, dzisiaj ten wódz ludu gnije w więzieniu, jak gnijł za czasów Wilhelma.

RADJOŚLUCHACZE
Kryształ jest podstawą dobrego odbioru audycji. Kryształy angielskie posiadają nieprzeciętną siłę odbioru.
DLA REKLAMY WYSYŁAMY W CENIE GR. 95 po otrzymaniu zamówienia z podaniem adresu i załączeniem należności w znaczku pocztowym lub wpłaceniu na nasze konto w P. K. O. Nr. 21146 w Warszawie.
Nasz bogato ilustrowany cennik na radio-aparaty i sprzęt wysyłamy po nadesłaniu 50 gr. znaczka pocztowego na przesyłkę.
„RADIOS”
Warszawa, Nalecka 6.

ŻYCIE KATOLICKIE.

Kwestja Mszy św. po południu i wieczorem.

(KAP.) Zagraniczna prasa katolicka, zaznaczając, że w kołach kościelnych już od kilkudziesięciu lat dyskutuje się kwestję, czy jest rzeczą możliwą prosić Stolicę Apostolską o zezwolenie, by Msza św. mogła być odprawiana również po południu albo wieczorem, dodaje, iż problemem tym znów zajmowała się Kurja Rzymska. Ostatecznego wyniku dążenia te dotychczas nie osiągnęły.

Sw. Kamil z Lellis Patronem pielęgniarzy chorych.

(KAP.) Na mocy dekretu Stolicy Apostolskiej św. Kamil z Lellis uznany został za Patrona pielęgniarzy chorych i pielęgniarek. W związku z tem księża kamiljan w Wiedniu zorganizowali „tydzień pielęgniarzy chorych”, w czasie którego wygłoszone były odczyty o wewnętrznej sile, jaką posiada praca pielęgniarska przy chorych.

Proces beatyfikacyjny lekarza.

(KAP.) Według doniesienia z Neapolu kardynał Ascalesi w związku z rozpoczęciem procesu beatyfikacyjnego słynnego chirurga katolickiego, Józefa Moscati, profesora uniwersytetu w Neapolu, dokonał oficjalnego aktu identyfikacji śmiertelnych szczątków tego uczonego. Profesor Moscati, który zmarł przed trzema laty, już za życia miał opinię świętego. Na polu naukowym uchodził za autorytet. Przy akcie identyfikacji obecnych było wielu dostojników kościelnych i więcej niż 400 lekarzy.

Boże Narodzenie to święto słodczy
staropolska choinka była obwieszona laskami
cukier krzepi

Spisek antyfaszystowski we Włoszech

Ludność Włoch poruszona została wiadomością o wykryciu zbrojnego spisku antyfaszystowskiego, w który zamieszczone są osoby z najwyższego towarzystwa oraz sfer literackich.

Obecnie nadeszły bliższe szczegóły o powyższym spisku, który wzbudził zrozumiałe zainteresowanie nie tylko we Włoszech, ale w całej Europie.

Zgodnie z nadesłaniami przez czynników oficjalne szczegółami, zaarrestowano w związku ze spiskiem dwadzieścia sześć osób: będą one stawione przed sądem wojennym, pod zarzutem należenia do potajemnej organizacji, mającej na celu obalenie obecnego ustroju we Włoszech.

Lista osób aresztowanych wykaże dane wprost sensacyjne. Okazuje się bowiem, że spisek powstał niemal całkowicie w kołach literatów i dziennikarzy, współpracowników najpoważniejszych pism w Rzymie i Medjola-

nie. Poza temi 26 osobami policja polityczna aresztowała w Rzymie trzy osoby, pod zarzutem rozpowszechniania antyfaszystowskich ulotek. Aresztowanie to jest tem bardziej sensacyjne, że oskarżeni są osoby powszechnie znane i szanowane. Należą tutaj: pani Lilian Vernon de Boiss, 63-letnia wdowa po zmarłym poecie Adolfo de Boiss, tłumaczu Shelleya, redaktor jednego z pism o kierunku liberalnym, Mario Vinciguerra, wreszcie prof. Renzo Rendi, znany dziennikarz i uczonej.

Z spośród pozostałych osób, aresztowanych w Medjolanie, wymienić należy: Riccardo Bauera, znanego publicystę, majora Ferruccio Parri, byłego wicedyrektora wielkiego dziennika „Corriere della Sera” i prof. Ernesta Rossi.

Według ostatnich komunikatów, prof. Rendi został zwolniony, jest on korespondentem włoskim „New York Evening Post”.

Głos litewski za porozumieniem z Polską i w obronie króla Jagielly.

„Socialdemokratas” w art. p. t. „W jakim kierunku powinna orientować się Litwa?” podkreśla, że socjaldemokrata, jedni z pierwszych, podnieśli myśl porozumienia się z Polską, co trudne jest do urzeczywistnienia jedynie z powodu hipotyzy nienawiści do Polski, jaka została zaszczeplona młodemu pokoleniu w szkołach litewskich, a starszemu przez prasę litewską wszystkich kierunków.

Pomimo tej nienawiści do Polski, społeczeństwo litewskie zaczyna niejako trzeźwieć, czego dowodzą artykuły, jakie pojawiły się w ciągu ostatniego półrocza w opozycyjnej prasie litewskiej, wypowiadającej się za porozumieniem z Polską i za porzuceniem dotychczasowego kierunku polityki proniemieckiej.

Dziennik podkreśla z naciskiem, że Litwa powinna już wreszcie zarzucić partykularny sposób myślenia, a powinna skierować swą myśl na tory europejskie. Historia Litwy wykazuje, że państwo litewskie zawsze miało skłonność do opóźniania się i to we wszystkim. Największą cnotą na Litwie, jest i obecnie — upór. Tu dziennik wylicza szkody, jakie Litwa poniosła z powodu przyjęcia chrześcijaństwa dopiero w w. XIV i t. d. Litwa, żeby nadal nie być uwstecznią, powinna iść zgodnie z prądem europejskim. Ponieważ zaś w Europie dojrzewa idea Paneuropejskiej, której sercem i rozumem by-

łyby Francja i Niemcy, przeto Litwa już obecnie powinna zatroszczyć się o to, by połączyć się z państwami o zbliżonych interesach gospodarczych, a to w celu obrony tych interesów. Porozumienie wszystkich państw bałtyckich i Polski, nie tylko zapewniłoby pokój na wschodzie Europy, lecz przyczyniłoby się w znacznej mierze do zaniku rywalizacji gospodarczej pomiędzy państwami bałtyckimi. „Historycy litewscy i społeczeństwo Litwy, przyzwyczailo się oceniać tylko ujemnie dzięlowy krok Jagielly w stosunku do Polski.”

Być może posunięciem to było spóźnione i przeto miało wiele ujemnych następstw lecz nie jest winą Jagielly, że porozumienie polsko-litewskie nie nastąpiło wcześniej. Jagiello uczynił to, co mógł jeszcze uczynić. Wreszcie, tylko dzięki jego polityce wobec Polski, doszło do połączenia sił Litwy i Polski w bitwie pod Grunwaldem. Gdyby nie to posunięcie Jagielly, Litwa nie odzyskałaby niepodległości nawet obecnie; jej los byłby podobny do losu Prus. Jeśli nawet zgodzić się z tem, że w chwili obecnej porozumienie Litwy z Polską nie przyniosłoby Litwie wielkich korzyści gospodarczych, to i w tym wypadku konieczność tego porozumienia wypływałaby już ze względu na przyszłość i solidarne współzycie narodów”.

DZIS W RADJO **GODZ 20.15 JAN KIEPURA**

Z sali sądowej.

Dyrektor D. T. „B-cia Jabłkowsky” przed sądem. Sąd uznał oskarżenie za bezzasadne.

Wczoraj w dalszym ciągu procesu toczącego się przed III-im wydz. karnym sądu okręgowego przeciwko p. Edwardowi Deszow, b. dyrektorowi Domu Towarowo-Przemysłowego „B-cia Jabłkowsky”, oskarżonemu o nadużycia i młwersacje finansowe na szkodę firm, zaszył dość poważne zmiany personalne wśród biorących udział w sprawie.

Zamiast wiceprokuratora p. Gedroycia, który wniósł oskarżenie w pierwszym dniu procesu, jako rzecznik oskarżenia wystąpił podprokurator p. Klasse. Przedstawiciela zaś rzekomo poszkodowanej firmy mec. W. Rodziejewicz zastąpił adw. Hryhorowicz. Zmiany te oczywiście wpłynęły na nieręczowe kontynuowanie oskarżenia.

Przewodniczący rozprawie, p. sędzia St. Miłaszewicz, po wzniesieniu posiedzenia, wezwał powołanych biegłych buchalterów do złożenia swej opinii, do jakiej doszli po dokonaniu oględzin ksiąg handlowych, dostarczonych przez f. „B-cia Jabłkowsky”.

Biegli nie doszli do porozumienia. Dają oni orzeczenia różne i w formie niekategorycznej.

Po ekspertyzie na wniosek

MODNE LAKIERY na karnawał damskie i męskie oraz pantofelki balowe z atlasu i z lamy kolorowe, złote i srebrne wykonane we własnej wytwórni według ostatnich modeli poleca:
POLSKA WYTWÓRNA OBUWIA
WACŁAWA NOWICKIEGO, Wilno, ul. Wielka 30.
Cenne bezpłatne podarunki na gwiazdkę. 377—2 o

KRONIKA.

Epidemia grypy w szkołach. Dr. Brokowski przeciwko zamknięciu szkół.

Epidemia grypy na terenie szkół powszechnych m. Wilna przybiera zaskakujące rozmiary. Szczególnie nagły skok uczylnia grypa w ciągu ostatniego tygodnia. Podług danych inspektoratu szkolnego z górą 50 procent personelu nauczycielskiego choruje na grype. W większości szkół połowa lub więcej uczniów nie uczęszcza do szkoły. Naogół 2/3 kontyngentu uczniów choruje. Nadmiar złego w szkole powolnego Nr. 30 wybuchła szkarlatyna, na którą dotychczas zachorowało 10 uczniów. Powyższy stan rzeczy spowodował, że stała się aktualną kwestja zamknięcia

szkół i przerwania zajęć szkolnych. W związku z tem inspektor szkolny p. Starościk zwrócił się do naczelnego lekarza dr. Brokowskiego celem zasięgnięcia fachowej porady. Dr. Brokowski oświadczył, że panująca epidemia niema podstaw epidemiologicznych i że wobec tego nie musi do zamknięcia szkół, mimo to inspektor szkolny zwrócił się do Kuratorium z zapytaniem czy ze względów organizacyjnych zamknięcie szkół nie byłoby wskazane.

Decyzja w tej sprawie Kuratorium ma zapisać w dniu dzisiejszym. d

Wiadomości kościelne.

— Uroczystość poświęcenia odnowionego kościoła św. Teresy (Ostrobramskiego). W niedzielę dnia 14 b. m., odbyła się przy licznych udziałach wiernych uroczystość otwarcia i poświęcenia odnowionego kościoła św. Trójcy (Ostrobramskiego). O godz. 9 m. 30 J. E. ks. Arcybiskup Jalbrykowski w asyście licznego duchowieństwa dokonał konsekracji nowego wielkiego ołtarza. Z Kaplicy bocznej t. zw. Pociągów przeniesione zostały relikwie w srebrnej trumnie do wielkiego ołtarza: św. Justyna, św. Piusa, św. Stanisława Biskupa Męczennika i św. Józefa. Relikwie te dnia poprzedniego o godz. 7-ej wieczorem przeniesione zostały przez ks. Kanonika Żebrowskiego z Katedry w imieniu J. E. ks. Arcybiskupa i adorowane w wymienionej Kaplicy. Po spełnieniu obrzędu konsekracji wielkiego ołtarza nastąpiło poświęcenie kościoła, poczem pierwszą mszę św. odprawił Dostojny Celebrans. Kazanie wygłosił ks. Kanonik Żebrowski, który dziękował ofiarodawcom, ks. proboszczowi Zawadzkiemu za przeprowadzenie dzieła i wreszcie J. E. ks. Arcybiskupowi za udział w tej pięknej uroczystości. Po południu o godz. 4-ej J. E. ks. Biskup Michalkiewicz odprawił nieszpory w czasie których ponownie kazał ks. Kanonik Żebrowski.

— Roraty gazeciarzy odbędą się we środę w kościele O. O. Bonifratrów o godz. 5.30.

Z miasta.

— Program pożegnania był. Wojewody p. Raczkiewicza. Na sobotnim posiedzeniu Komitetu Obywatelskiego pożegnania b. Wojewody wileńskiego marszałka Senatu p. Raczkiewicza ustalono szczegółowy program. Według tego programu p. marszałek Raczkiewicz dnia 19 będzie na posiedzeniu Rady Wojewódzkiej, dnia 20 na jeździe starostw, a pomiędzy 11—13 godz. będzie przyjmował w pałacu reprezentacyjnym delegację stowarzyszeń i organizacji społecznych. O godz. 13 m. 30 żegnać będą b. Wojewodę szefowie urzędów niezespołonych. Wieczorem dnia 20 b. m. odbędzie się taut w pałacu reprezentacyjnym, w czasie którego nastąpi wręczenie adresu pamiątkowego. Po oficjalnym programem b. Wojewodę podejmować będzie związek ziemian, szefów niezespołonych urzędów, związek Literatów i Korpus oficerski 3 D. A. K., który jest pulkiem macierzystym p. marsz. Raczkiewicza.

— Stała wystawa sztuk w Wilnie. Dnia 21 b. m. zostanie otwarta w Wilnie wystawa sztuk wszystkich wileńskich malarzy i rzeźbiarzy bez względu różnicy narodowości. Udział w wystawie weźmie około 40 artystów wileńskich.

Sprawy miejskie.

— Roboty kanalizacyjne będą prowadzone nadal. W dniu wczorajszym do Magistratu i urzędu wojewódzkiego zgłosili się robotnicy, zatrudnieni na robotach kanalizacyjnych, interwenjując mniarodajnie czynnikami w sprawie przerwania robót kanalizacyjnych.

Koniaki Winkelhausen

Balinpoła, który marszałkował pierwszemu wydziałowi powiatowemu, p. Houwaldt z Mejszagoly i in.

Posiedzenie zagał starosta Radwański, witając przybyłych gości, przypominając momenty towarzyszące powstaniu samorządu pow. wileńsko-trockiego.

W imieniu wojewody wileńskiego naczelnik wydziału Wiśniewski złożył serdeczne życzenia z racji uroczystości 10-lecia Sejmiku, życząc dalszej owocnej pracy ku chwale Rzeczypospolitej.

Z kolei starosta Radwański wygłosił dłuższe cyfrowe sprawozdanie z działalności Sejmiku wileńsko-trockiego, obejmujące wszystkie działy samorządu.

Sprawy szkolne.

— „Tradycyjna Wigilia” w Gimn. im. Ad. Mickiewicza w Wilnie odbędzie się w piątek dnia 19 b. m. o godz. 19-ej, o czem grono b. maturzystów powiadamia kol. kol. maturzystów tegoż gimnazjum.

— Przystosowanie dzieci do pracy spółdzielczej. W dniu wczorajszym został zakończony kurs przygotowawczy dla kierowników kooperatywy szkolnych w szkołach powszechnych. Kurs ten ukończyło 50 dzieci. Wkrótce zostanie uruchomiony drugi kurs również dla 50 dzieci, później zaś trzeci. Ogółem kursy spółdzielcze ukończy 150 dzieci. d

— Konferencje rejonowe nauczycieli szkół powszechnych. We czwartek 18 b. m. odbędzie się rejonowa konferencja nauczycieli szkół powszechnych. W konferencji weźmą udział wszystkie sekcje pedagogiczne. Na program konferencji złożony jest referat i lekcje praktyczne. d

— Dokończenie budowy szkół powszechnych. Wczoraj wieczorem wyjechali do Warszawy delegaci Komitetu rozbudowy m. Wilna wiceprezydent Czyż i inż. Zasztowt, celem bezpośredniej interwencji u władz centralnych w kwestji udzielenia m. Wilnu pożyczki w wysokości 150 000 zł. na dokończenie budowy szkoły powszechnej na Antokolu.

Jak wiadomo, sprawa ta wywołała przesilenie na stanowisku przewodniczącego Komitetu Rozbudowy. d

Sprawy administracyjne.

— Czy nastąpi uporządkowanie autobusów „Spółdzielni”? Na zasadzie rozporządzenia władz centralnych, Wileński Urząd Wojewódzki zezwolił przedsiębiorcom autobusowym na zaopatrzenie autobusów w „regulatory szybkości”, zamiast przewidzianych jako obowiązujące — „szybkościografów”. Regulatory szybkości, t. j. aparaty ograniczające szybkość, wyrabiane są, w przeciwieństwie do „szybkościografów”, w kraju i są od nich znacznie tańsze.

Ostateczny termin przystosowania autobusów międzymiastowych do wymogów przepisów upływa z dniem 31 bm. i w żadnym razie przedłużony nie będzie. d

Z życia stowarzyszeń.

— Posiedzenie naukowe Wil. Tow. Ginekologicznego odbędzie się w dniu 18 b. m. o godzinie 8-ej w lokalu kliniki Pol-Ginekol. U. S. B. Na porządku dziennego: dr. Ryll-Nardzewska — Jeszcze jeden przypadek włóknika jajnika; dr. W. Karnicki — Przyczynek do kazuistyki plodów (Fotetus papyraceus); dr. W. Zaleski — W sprawie techniki wstępień narządu rodnego u króliczek.

— 115 Środa Literacka poświęcona „Nocy Listopadowej” odbędzie się jutro, 17 grudnia, o godz. 8 wiecz. Prof. Marjan Morelowski wygłosi referat dyskusyjny pt. „Noc Listopadowa Wyspiańskiego jako problem insceniza-

cyjno-dekoracyjny”, ilustrowany przezrociami z różnych epok, poczem nastąpi ciekawie zapowiadająca się dyskusja.

Wstęp dla członków, sympatyków i gości.

Będzie to ostatnia „Środa” przed świąteczną przerwą. Na styczeń Związek Literatów przygotowuje wieczory: ku czci śp. Juljana Ejsmonda, odczyt znanego krytyka warszawskiego p. Karola Stromengera „O pożyciu literatury z muzyką” i jubileusz 25-lecia pracy literackiej p. Heleny Romer-Ochenkowskiej.

Związek Literatów wywa swych członków do punktualnego opłacania składek.

— Uroczystość poświęcenia sztandaru pocztowców. W dniu 14 grudnia 1930 r. pracownicy techniczni telegrafu i telefonu Okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie obchodzili uroczystość poświęcenia sztandaru związkowego.

O godz. 11 w kościele św. Trójcy J. E. ks. biskup Bandurski po odprawieniu mszy świętej dokonał poświęcenia sztandaru i wygłosił okolicznościowe kazanie, podkreślając trudną i odpowiedzialną pracę technika i montera, dla Ojczyzny, zwłaszcza tu na Kresach.

O godz. 12 odbyła się uroczysta akademja w sali teatru „Lutnia”, podczas której p. dyrektor departamentu inż. Henryk Kowalski w imieniu p. ministra poczt i telegrafów wręczył sztandar prezesowi Zrzeszenia Pracowników Technicznych. Następnie odbyła się część koncertowa, wykonana staraniem pracowników pocztowych z udziałem artysty Teatrów Miejskich p. Wyrzykowskiego.

— Z T-wa Eugenicznego (walki ze zwyrodnieniem rasy). Dn. 28 grudnia w lokalu Poradni Eugenicznej (ul. Żeligowskiego 4) Dr. W. Rożnowski wygłosił odczyt na temat „Grucizka i jej zwalczanie”. Początek o 6 wiecz. Wstęp wolny.

— Na Walnem zebraniu kół akademickiego ziemi Lubelskiej U. S. B. został wybrany nowy Zarząd w następującym składzie: prezes kol. Wesołowski Antoni, sekretarz Adamowski Halina, skarbnik Węclawski Stanisław, członek zarządu Rogulska Marja.

Kronika policyjna.

— Pożar magistralnego samochodu. W przejeżdżającym przez ul. Lipówkę samochodzie ciężarowym, należącym do Magistratu m. Wilna, z niewiadomych przyczyn powstał ogień w karboratorze.

W ciągu paru minut płomienie objęły cały motor.

Widząc to kierowca samochodu, popędznie zjadł palto, które zarzucił na płonący motor.

W ten sposób zabezpieczył auto przed spalaniem się.

Zawezwany wóz straży ogniolowej w Wilnie, przewiózł uszkodzony samochód do Elektryczni Miejskiej. (s)

— Tragiczny wypadek. W dniu wczorajszym w barze „Luw” ul. Wileńska 21, wydarzył się tragiczny wypadek. Starszy przodownik kom. woj. Głodek Romuald zam. przy ul. Mostowej 15, w trakcie sprzeczki wyjął rewolwer, którym tak nieostrożnie manipulował, że ten wypadł raniąc go ciężko. Głodek brończąc krwią padł na ziemię nieprzytomny.

Wzwanne Pogotowie Ratunkowe po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej, Głodeka w stanie bardzo ciężkim ułokowało w szpitalu żydowskim. (s)

— Zlikwidowanie szajki złodziei „garażowych”. Funkcjonariusze wydziału śledczego m. Wilna w wyniku dłuższych obserwacji zlikwidowali szajkę włamywaczy i złodziei „garażowych”. Aresztowano Stanisława Stankuła, b. konduktora „Spółdzielni”, a ostatnio szofera autobusu kursującego Wilno—Grodno—Białystok, Studzińskiego Józefa (Grodno, Zielna 3), Sokolewskiego Jana i żonę jego Ludwikę (Mickiewicza 44). Szajka ta od dłuższego czasu grasowała na terenie Wilna, dokonyując kradzieży w garażach samochodowych. (d)

— Zatrzymanie przemytnika. Na dworcu osobowym Wilno funkcjonariusze wydziału śledczego zatrzymali Jana Sawieliewa, pow. brasławskiego, który przywiózł do Wilna worek rodynek wagi 115 kg. pochodzących z przemytu.

Z KRAJU.

Burza śnieżna nad województwem wileńskim.

Sobotę wieczorem i niedzielę nad województwem wileńskim przeszła gwałtowna burza śnieżna. Silna wichura połamała na terenie województwa i zerwała szereg linii telefonicznych, przewróciła około 100 słupów telegraficznych i telefonicznych. Huragan porząwał wiele dachów z domów i stodoł.

W wsi Mikołajewszczyzna pow. dziśńskiego ranny został ciężko zerwanym dachem Adam Podlaszewicz.

Na pograniczu polsko-litewskim i sowieckim przerwana została w kilkunastu miejscach komunikacja telefoniczna. Wichura przewróciła około 20 słupów granicznych. d

Dwa wielkie pożary.

Onegdaj wieczorem we wsi Krasne gm. bienickiej pow. miodoczańskiegogo wybuchł groźny pożar, który wsczał się w domu gospodarza Filipa Lancewicza. Ogień podsypany przez gwałtowny wicher, panujący od kilku dni w całej północno-wschodniej polaci kraju, objął szybko kilkanaście gospodarstw. Doszczętnie spaliło się 9 domów mieszkalnych, 10 stodoł ze zbiorami, 2 spichrze i 8 innych zabudowań gospodarskich. Straty wynoszą około 100,000 złotych.

Nad ranem dzięki energicznej akcji retunkowej pożar zdolano zlokalizować.

We wsi Bielunce gm. raduńskiej wybuchł pożar w domu mieszkalnym gospodarza Józefa Pokuli. Ogień przerzucił się na sąsiednie zabudowania i objął niemal całą wieś. Pastwą płomieni padło 9 domów mieszkalnych i kilka zabudowań gospodarskich wraz z inwentarzem żywym i martwym. Straty wynoszą około 20,000 złotych. d

Skazanie komunistów.

SWIĘCIANY. (Pat.) W dniu 15 b. m. wileński sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Święcianach rozpatrzył sprawę 7 komunistów, aresztowanych w miesiącu styczniu r. b. Na mocy wyroku sądu skazano dwóch oskarżonych na karę więzienia po 5 lat i 5-ciu na karę 4 lat więzienia. Przewodniczącym sędzią Sienkiewicz z Wilna oraz Walkowski i Solc ze Święcian.

Strasza eksplozja pocisku armatniego.

We wsi Zacharecze gminy kobylnickiej zdarzył się wczoraj wstrząsający wypadek, który tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie pociągnął za sobą większych ofiar. Mieszkaniec tejże wsi Wincenty Buto, otrzymał polecenie od gminy dostarczenie wozu pocisków i granatów, wykopanych z ziemi i znalezionych w polu, dla składowni wojskowej. Przed dostarczeniem amunicji Buto wybrał jeden z największych pocisków i usiłował go rozebrać. Podczas manipulacji pocisk eksplodował. Siłą wybuchu Buto rozszarpany został

na kawałki, zaś pocisk uderzył w dom mieszkalny Szymańskich, wyrwał ścianę i poranił ciężko dwóch włościan. Podczas uderzenia pocisku w pobliżu domu Szymańskich znajdowała się grupa włościan, w ilości 10 osób, którzy szczęśliwie ocalili. (d)

Aresztowanie szajki przemytniczej.

W granicznej osadzie Żozdzieje położonej niedaleko granicy litewskiej aresztowano rozgazdżoną szajkę przemytniczą, na czele której stał karczmistrz Wulc Chaim. Podczas rewizji w piwnicy Wulca znaleziono skrzynię towaru pochodzącego z przemytu wartości około 10,000 zł. Aresztowano 5 przemytników. (d)

Nowy pożar w majątku Olona aresztowanego p. Kucewicza.

Onegdaj wieczorem po raz wtóry wybuchł wskutek zagadkowych okoliczności pożar w zabudowaniach majątku Olona własności p. Kucewicza. Dzięki natychmiastowej akcji ratunkowej pożar zdolano szybko zlokalizować. Spłonęła jedynie obora z cielętami. (d)

Rodzyński skonfiskowano i przekazano urzędowi celnemu. (d)

— Pożar mieszkalna lekarza. W mieszkaniu doktora Kuksto przy ul. Ludwiskiej 1, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem powstał pożar. Objęte ogniem mieszkanie ugasiła straż pożarna. Straty wynoszą 1500 zł. (d)

— Dziecko pozostawione bez opieki. W dniu 10 b. m. pozostawiony bez opieki obłął się gorącą wodą Szarejko Olgierd, lat 4, Szkapłerna 7. Pogotowie Ratunkowe odwoziło go do szpitala Dziecięcego. (d)

— Kradzież desek. W dniu 12 b. m. Ludziński Samuel, Kwazelna Nr. 13 zameldował, że w nocy z 10 na 11 b. m. z niezamkniętego składu przy ul. Węglowej Nr. 18, skradziono około 100 sztuk desek wartości 450 złotych.

Zabawy.

— Doroczny Bal Rolników odbędzie się dnia 17 stycznia 1931 roku w salonach Kasyna Garnizonowego.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Miejski na Pohulance. Przedstawienie dla inteligencji pracującej. Dziś po cenach znizonych „Noc listopadowa” S. Wyspiańskiego.

— Najbliższa premiera na Pohulance. W nadchodzący piątek Teatr na Pohulance wystąpi z premierą głosnej sztuki Jaroslawa Haseka „Dzielný wojak Szwejk”.

— Teatr miejski w „Lutni”. Przedstawienie dla inteligencji pracującej. Dziś po cenach znizonych komedja Roberta Bracco „Cierpić owoc”.

— Premiera „Egzotycznej kuzynki”. We czwartek dnia 18 b. m. odbędzie się w „Lutni” premiera jednej z najlepszych komedji Verneila: „Egzotyczna kuzynka”.

— „Bettejka Wileńska”. W okresie świątecznym ukaże się w Teatrze „Lutnia” pełna swoistej wdzięku „Bettejka Wileńska”, pióra H. Romer-Ochenkowskiej.

POLSKIE RADJO WILNO.

Wtorek, dnia 16 grudnia 1930 r. 11.58. Czas. 12.05. Koncert popularny (płyty). 13.10. Komunikat meteorologiczny.

15.50. Odczyt. 16.15. Audycja dla dzieci. 16.35. Kabaret (płyty). 17.15. „O Stanisławie [Brzozowski]”. 17.45. Koncert. 18.45. Kom. Akademi Aeroklubu. 19.10. Kom. rolniczy. 19.25. Rezerwa. 20.00. „Orfeusz w piekle XX wieku” — fejleton wygl. J. Wittlin. 20.15. Ciętka Albinowa mówił 20.30. Koncert międzynarodowy z Warszawy (J. Kiepara). 23.15. Kierc wieczorny (płyty). 23.00. „Spacer detektorowy po Europie”.

Drobne wiadomości.

Katastrofa na statku.

MIAMI BEACH. (Pat.) Wskutek wybuchu na statku „Eureka Second” 3 osoby zginęły, a o 32 z ogólnej liczby 135 pasażerów brak jest wiadomości. Statek miał składe dno w celu umożliwienia wycieczkowiczom oglądania głębin morskich. Obecnie odbywał on wycieczkę po wodach tropikalnych.

Rozwizanie rad gminnych.

BRZEŚĆ nad BUGIEM. (Pat.) Wojewoda wołyński po wysłuchaniu opinii wydziału wojewódzkiego rozwiął rady gminne we Włodzimierzu, Lubomli i Olyce, zarządzając w tych miejscowościach przeprowadzenie nowych wyborów.

Żegluga na Bałtyku wstrzymana.

GDYNIA. (Pat.) Z powodu silnej burzy i panujących południowo-wschodnich wiatrów żegluga przybrzeżna na Bałtyku w dniu wczorajszym i dzisiejszym była wstrzymana.

Pamiętnik wygnańca polskiego z r. 1831

Przełożyła z francuskiego Wanda Jagienka Sliwina.

VI.

Podczas gdy ja byłam pod urokiem tych wojennych widoków, mój ojciec niepokoił się o los Polski, więcej niż kiedykolwiek. Z pewnością, potem co już zrobił i wycierpiał dla swego kraju, przy zdrowiu osłabionem i obowiązkach rodzinnych, które go powstrzymywały, mógł uważać swój dług wojskowy za spłacony i oddać się sprawom domowym.

Ale on patrzył dalej. Zdawał sobie dobrze sprawę, szczególnie ze stanu na Litwie, której jedna połowa od czterdziestu lat, a druga od dwudziestu najmniej była pod władzą Rosjan i w części poczęła naginać się pod ich jarzmo. Czyż—aby zwyciężyć w masach niezdecydowanie, apację, obawę przed zmiernością fortuny — nie należało dać impulsu własnemu przykładem?

Mój ojciec, bezwzrostnie miał niewiele złudzeń, co do roli oswojonego Polaka, za jakiego Napoleon chciał być uznany, jednocześnie strzegąc się starannie jakichkolwiek zobowiązań.

9) Niepokoił się zarówno wyrachowaniem milczącym Napoleona o przywróceniu narodu polskiego, jak i szczególnym związaniem się jego z gabinetami Wiednia i Berlina, które ten wódz świata uważał za swoje dzieło.

Ale jednocześnie rozumiał dobrze, że zmartwychwstanie narodu, może być dokonane, tylko drogą największego poświęcenia, która nie liczy, nie obraduje i czyni cuda przez to samo, iże idzie wyżej, ponad wszelkie wyrachowania ludzkie.

Mój ojciec zdecydował się wrócić do armji nie tylko sam. Na licznym zebraniach pałacowych w Lucynie, podzielił się swym zamiarem z większą częścią szlachty okolicznej i zajęty był już tylko przygotowaniem do zespolenia się z piątą armją, całkowicie złożoną z pułków polskich, pod wodzą bohaterskiego księcia Józefa Poniatowskiego, skąd miał obietnicę przydziału z rangą podpułkownika.

W chwili pożegnania, serce ścisnęło mi się okropnie. Kochałem ojca z całej duszy... Wojna, dawniej przedstawiała mi się, jako efektywna i pełna wzruszeń. Zyczyłem jej sobie nawet gorąco, uważając ją za szczęśliwą okazję sprawiedliwego odwetu dla mego kraju...

Lecz w ów dzień — zjawiła mi się w krwawych barwach! Dreszcz lodowaty przebiegł mi członki. Zwalczony niemiej uczuciem dumy, wo-

bec czynu ojca, spoglądałem z niepokojem na ciotkę Bertę, pytałem ją oczami... Odgadła mnie i skorzystałszy z chwili, kiedy ojciec kazał sobie przyprowadzić konia, rzekła mi na osobności:—Witoldzie! teraz właśnie musimy wykaazać nasze mestwo! Nie wruszajmy serca twoego ojca, kiedy nas opuszcza, aby wypełnić najświętszy obowiązek! Myślimy o Polsce i pokładajmy ufność w Bogu!

Po kilku zleceniach, wydanych służbie otaczającej go, w smutnem milczeniu powrócił do nas, ucałował ręce ciotki, mnie przycisnął do siebie, nie mogąc wymówić ani słowa — i szybko wkroczył na konia. W pięć minut potem, był już daleko, w głębi doliny. Przeprowadzaliśmy go wzrokiem z wysokości tarasu, powiewając chustkami. W chwili, gdy miał już zniknąć za grupą wielkich topoli, obejrzał się na pałac swych dziadów, dostrzegł nas jeszcze i przesał ostatni ruch ręki na znak pożegnania.

Wówczas już mnie nie powstrzymało. Plakalem długo i gorzko. Tego dnia po raz pierwszy poznałem gorzcy rozstania.

Jedna rzecz zadziwiała mnie bardzo. Mianowicie spokój ciotki w chwili tak okrutnej rozłąki. Ona, tak kochająca, taka skóra do wzruszenia się było cierpieniem bliźniego, zęgnala mego ojca, odjeżdżającego po to, aby rzucić się w wir wojennych

okropności, z całkowicie zimną krwią, o którą bym jej nigdy nie podejrzewał!

Jako dziecko, nie byłem zdolny pojąć ani przeniknąć duszy kobiety—polki, którą tak bardzo uwielbiałem potem, a w której widziałem często patryjotyzm w połączeniu z poezją i ogniem miłości, oraz siłę i wzniosłość pogodną, opartą na religijnem wierzeniu.

VII.

Do smutku królującego w pałacu od czasu wyjazdu ojca, dołączył się wkrótce rozdzierający widok cierpienia biednej Litwy, tratowanej przez sześćset tysięcy żołnierzy. Nawet wielka przeczność i siła, nie mogłaby stworzyć takiej armji — rekrutującej się z pomiędzy najrozmaitszych narodowości i brnącej daleko od Francji, w okolicach spustoszonych przez moskalów — aby zwłaszcza w formacjach bardziej oddalonych od centralnych władz wojskowych, gdzie dyscyplina bardziej jest luźna, nie stała się ona istną plagą dla kraju. Tymy żołnierzy opuszczali chorągwie, jedni — aby zaopatrzyć się w żywność, drudzy — aby wieść życie niezależne. Ludzie ci robili wypadki na odległe wioski, nakładali okup, porwali wszystko, co tylko wpadło im pod rękę, a nieraz nawet większe dwory padały ofiarą ich łupiestwa. (C. d. n.)

Ze świata.

Tajemnica zatrutej mgły.

Ponieważ z wielu stron dały się słyszeć pogłoski, że przyczyną masowych zgonów w Belgii były manewry wojskowe oddziałów belgijskich, które używały podczas manewrów gazów trujących, wobec tego premier belgijski Jaspas nakazał dokładne sprawdzenie tych poglóske.

Rada ministrów, która obradowała przy współudziale rzeczoznawców, doszła do przekonania, że pogłoski te były na niczem

nie oparte. Owszem, komisja lekarska, która przez trzy dni prowadziła drobiazgowo śledztwo w okolicy Engis, stwierdziła ponad wszelką wątpliwość, że wszystkie zgony z powodu mgły pochodzą z zatrucia, którego przyczyną były jakieś niewykryte składniki mgły.

Po otrzymaniu tego orzeczenia komisji lekarskiej, premier Jaspas odbył dłuższą naradę z prezesem belgijskiego Czerwonego Krzyża, prof. Nolfem. Profesor był osobiście w dotkniętej katastrofą mgły miejscowości, a na podstawie otrzymanych od dotkniętych katastrofą ofiar relacji,

złożył raport. Raport ten jest podobno tej treści, że po jego odczytaniu Jaspas miał bardzo smutny wyraz twarzy.

Z polecenia rządu belgijskiego prowadzone są w dalszym ciągu zarówno analizy krwi tych ludzi, którzy dotąd jeszcze są chorzy z powodu mgły, jak również analizy mózgu osób zmarłych. Chodzi bowiem o to, by za wszelką cenę wykryć niewątpliwą przyczynę masowych zgonów.

Itniej nawet plan wywołania sztucznej mgły, aby tym sposobem móc stwierdzić, czy mgła ona przyczyniła się do zatrucia w tak wielkim stopniu powietrza. Ponie-

waż zaś niejednokrotnie podkreślano z wielu stron, że tajemnicza mgła zawierała w znacznej ilości dwutlenek siarki, który bardzo łatwo może się przeistoczyć w trujący kwas siarkowy, więc obecnie przystąpiono również do badań w tym względzie, aby móc stwierdzić, czy istotnie fabryki w Poblizu Engis mogły dać tak znaczne ilości gazu.

Wielką sensację wywołało oświadczenie jednego z mieszkańców Leodjum, który przez cały czas trwania okupacji niemieckiej przebywał w tym mieście. Twierdzi on, że bezpośrednio przed ewakuacją, Niemcy, po obu brze-

gach rzeki Mozy, zakopali olbrzymie ilości pocisków trujących, których bardzo wiele zatopili również w rzecze. Mieszkaniec ten twierdzi z całą stanowczością, że wylewy Mozy oraz deszcze mogły spowodować, iż pociski te wydostały się na powierzchnię i wydziwały zawarte w nich gazy trujące.

Sensacyjne to oświadczenie władze belgijskie wezmą pod uwagę, o ile tylko analizy wykazą, że do zatrucia przyczyniły się również gazy, jakich używano podczas wojny światowej.

GIEŁDA

WARSZAWA 13.XII (Pat.)
Waluty i dewizy:
Belgia 124,66 124,97—124,35.
Holandia 359,33—360,23—358,43.
Kopenhaga 238,66—239,26—238,06.
Londyn 43,33—43,44—43,22
Nowy York 8,914—8,934—8,891.
Paryż 35,06—35,15—34,97
Praga 26,46 1/2—26,53—26,40.
Stokholm 239,45—240,05—238,85.
Szwajcaria 173,11—173,54—172,69
Wiedeń 125,57—125,98—125,26.
Włochy 46,73—46,85—46,61.
Berlin w obrotach prywatnych 212,79.
Akcje:
Bank Handlowy 108, Polski 154,75—155,75—155,50, Zachodni 30, Częstocice 32, Węgiel 36,50, Norblin 32, Starochowice 13,75.

WIEJSKI KINEMATOGRAF
Sala Miejska, ul. Ostrobramska 5

Od dnia 15 grudnia 1930 roku „Młoda Generacja” Poleźny i wzruszający dramat pogoni za szczęściem. Aktów 10. będą wyświetlane filmy: W rolach głównych: **Lina Basquette, Roza Rozanowa, Jean Hersholt i Ricardo Corter.** Nad program: „**Nerwowy reporter**” farsa w 2 aktach. Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od g. 4. Następny program: „**Niewiniątko**”.

AKUSZERKI
AKUSZERKA
Marja Laknerowa
Przyjmuje od godz. 9 do 7 w., Kasztanowa 7m. 5. WZP69.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „HELIOS”
ulica Wileńska 20, tel. 926.

DZIŚ! Sensacyjny Przebój Dźwiękowy Bożyszcze kobiet, ulubieniec publiczności **RAMON NOVARRO** znów zaśpiewa przebojowe piosenki w swoim **WESOLY MĄDRY!** upajający dramat miłosny. W gł. roli kobiecej **Dorothy Jordan** To film, który każdemu sercu bic przed, a sześć piosenek **Ramona**, to sześć melodii, które śpiewać będzie cały kraj. Nad program: Rewel. dodatek dźwiękowy. Ceny zmniejszone tylko na 1 seans. Początek seansów o godz. 4, 8, 10, 15. **Sala dobrze ogrzana.**

Kupno Sprzedaż

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „HOLLYWOOD”
MICKIEWICZA 22.

DZIŚ! Promienny, pełen uroku włosy **GENERAL GREEK** W roli głównej największy artysta świata, urodził się w 1870 roku, wódziciel kobiet **JOHN BARRYMORE.** Sceny w naturalnych kolorach. Nad program: **Dodatek dźwiękowo-Śpiewny.** Mimo wielk. kosztów filmu ceny miejsc normalne. Na pierwszy seans ceny zmniejszone Balkon 80 gr., Parter 1 zł.—Początek seans. o g. 4, 6, 8 i 10 m. 30 w.

Bardzo tanio
LOMBARD
Plac Katedralny 13-Biskupa 12. 773—81

KINO „PAN”
WIELKA 42.

DZIŚ! Sensacja doby obecnej! Bogini Ekranów, Wszechświatowej sławy rodaczka nasza **POLA NEGRI** w pierwszym przebojowym filmie europejskiej produkcji **Ulica potępionych dusz** Dzieje kobiety. Wybitnie sensac. współczesny dramat wielkomiński z udziałem popul. amanta **Warwida.** Niebywały sukces na całym świecie!

MASŁO solone na faski 4,25 na kilogram. 4,80 deserowe od 6,40 **MASŁO POLECA**
D.H. K. WĘCIEWICZ
Mickiewicza 7. Tel. 1062. 4502—50

KINO-TEATR „LUX”
ul. Mickiewicza Nr. 11 tel. 15-62

DZIŚ! Największa sensacja światła Osnuła na te śl. powieści **Dostojewskiego „IDJOTA”** (Tragedja Białej Gwardii) W rol. gł. czworoletni 1.000 twarzy mistrz ekranu ś.p. **LON CHANEY**, ulubieniec publiczności **Ricardo Cortez** i przepiękna **Barbara Bedford.** Niezwykle realnie odtworzone sceny walk z czerwonymi. Sensacyjno-erotyczna treść. Początek o godz. 4-ej w dniu świątecznym o g. 1 Ceny od 40 groszy.

Mleko gwarantowanej jakości, z majutku, w ilości 80 litr. z codzienną dostawą do nabycia. Dowiedzieć się: ul. Syczysłowa, skład opatu p. Jędrzejkowskiego. 4512-1

POLSKIE KINO „WANDA”
ul. WIELKA 30. Tel. 14-81.

DZIŚ! Najnowsze i najwspanialsze arcydzieło 1931 r. **Ramon Navarro** jako **STUDENT PEWEN MŁODY CZŁOWIEK** czyli **ŚLADY GRZECHU.** Poleźny dramat w 10 aktach. Dzieje nowoczesnego urodziła, który uwodził każdą natkniętą kobietę. Akcja rozgrywa się na ile wyrotnych lokalach Londynu i najmodniejszej plaży w Biarritz, w roli głównej najpiękniejsza para kochanków **Ramon Navarro i Rene Adore** Nad program: **Godzina śmiechu.** Najpopularniejsi komicy **Hipek i Lopek. Rajd pani Dawidson** Pomedja w 8 akt.

Okazyjnie do sprzedania suknie balowe peryskie. Dąbrowskiego Nr 4, m. 1. 4508—50

KINO-TEATR „STYLOWY”
WIELKA 36.

DZIŚ! Największy Superszlager! Epizody „**Bitwy pod Somą**” p.t.: **POD PRĘGIERZEM HAŃBY** Monumentalny epokowy dramat w 12 akt. Groza przejmujące sceny które wprost oszołamią widza. W rol. gł. czarujący piękna **Vilma Banksy i Georg Davis** bohater filmu „**Burza**”. **NAD PROGRAM:** Najnowsza komedia farsa w 6 akt. p. t.: **Rycarz bez trwogi** Huragany śmiechu Parodia **Trzech Muszkieterów.**

Kino „MIMOZA”
Ulica Wileńska 25.

Po raz 1-szy w Wilnie Wzruszający film o miłości pierwszej i ostatniej p. t.: **„Ucieczka od miłości”** W roli głównej **Jenny Jugo**, najpiękniejsza kobieta świata, której czar, rasa, temperament podbił ją serca wszystkich mężczyzn. **Nad program:** arcywesoła komedia **„W zastępstwie męża”.**

Pianina i Fortepiany o światowej sławie Pleyel, Bechstein etc., takoz Arnold Fibiger, Kernkopf i Syn, uznane rzeczywiście za najlepsze w kraju przez najwybitniejszych fachowców na Pow. **Wystawie, w r. 1929 i w Wilnie** (Grands Prix i Wielkie Medale Złote).
K. DĄBROWSKA, 714—90
Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.
Ceny fabryczne. — Sprzedaż i wynajęcie.

RAZ NA WIDELECI!
Wyborną sardynkę norweską a stanie się ona waszym stałym pożywieniem. Jak wykazały badania wchodzi w skład witamin, niezbędne zarówno dla młodzieży jak i osób dorosłych lub słabowitych, w odbudowie ich organizmów.

SARDYNKA NORWEGSKA jest więc smaczna i zdrowym danie, które z pewnością pojawi się wnet na każdym stole w Polsce. Nadzwyczajnie pożywe wskutek wielkiej zawartości jodu.

NORWEGJA

LEKARZE

Doktor Blumowicz
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. WIELKA 21
tel. 921, od 9—1 i 3—8.

Dr. G. WOLFSON
weneryczne, moczopł. i skórne
ul. Wileńska 7,
tel. 10, 67 9—1 i 4—8 w.

Dr. GINSBERG
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
Wileńska 3.
8—1 i 4—8, tel. 567. s3

Doktor B. SZYRWINDT
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Wielka 19, od 9—11—7, 4231—5

Dr. Zeldowicz
CHOROBY WENERYCZNE MOCZOPŁ. I SKÓRNE
9—12 i 5—8 w. tel. 2-77.

D-r Zeldowiczowa
kobiece, wener. chor. dróg mocz. prz. 12—2 i 4—6
ul. Mickiewicza 24.
704—0

Dr. JANINA
Piotrowicz-Jurczankowa
ordyn. Szpitala Swiętych. Choroby skórne i weneryczne kobiece.
Zarzędzie 5, m. 2 od 4—6pp.

NAUKA

Maturzysta poszukuje pokoju z utrzymaniem za korepetycje lub przygotowanie do szkół średnich, (specjalność: polski, matematyka, fizyka i łacina) Litewska 1.7 m. 1 J. H. gr0

Chez otrzymać posadę?
Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. prof. Sekulowicza, Warszawa, Zórawia 42. Kursy wycieczają listownie: buchalterji, rachunkowości kuplekłej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, i prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz ekonomji. Po ukończeniu świadectwo. — Ządajcie prospektów. 2503 12

Nauczycielka posiadająca francuski i muzykę poszukuje lekcyj w Wilnie. Zgodzi się na wyjazd. Belfry 16, m. 4 Schrońsko kobiet. 4520—0

DOKTORAT i całkowite studja akademickie wszystkich przedmiotów. Po studjach dyplom uniwersytecki. Cours academiqnes, Boite Postale No 524, Bruxelles (Centre), Belgja. 57—1

Nauzcę w ciągu miesiąca róg, według najnowszej metody, il zau. Archanielski 4. 4486—0

W. JUREWICZ
były majster firmy „PAWEŁ BURE”
Poleca wielki wybór zegarków i biżuterji oraz precyzyjne wykonanie naprawy.
Ceny przystępne.
Wilno, Mickiewicza 4. 613-40

Wytwórnia Wędlin A. Wersocki
LIDA, SUWALSKA 9. — TEL. 7.
Poleca najlepsze wyroby wędlin, słynnych ze swej jakości i smaku.
Sznki po wiejsku, wędzone jałowcem, wszelkiego rodzaju solami, kiełbasy świąteczne i inne wyroby masarskie, szczególnie na Św. Bożego Narodzenia wyrabiane.
Zamówienia przyjmuje się (każdego dnia. 397—3 o

Tekst obwieszczenia.

Sąd Okręgowy w Wilnie, i Wydział Cywilny, ogłasza, iż decyzyją z dnia 17—24 października 1930 r. postanowił Akcja Wileńskiego Banku Ziemskiego w odmiennych po 250 rb.: 4-jej emisji Nr. 3449 i 3450, 5-jej emisji Nr. 3521, 7-jej emisji Nr. 4259, 4260, 4261, 4262, 4263, 4264 i 4266; 10-jej emisji Nr. 6086; 11-jej emisji — Nr. Nr. 6776, 6777, 6778, 6779, 6780, 6781 i 6782; 12-jej emisji Nr. 7052; 7053; 13-jej emisji Nr. 7831 i 7837; 18-jej emisji Nr. 11458; 20-jej emisji Nr. 13952; 21-jej emisji Nr. 14170, 14171, 14172, 14173, 14175, 14176, 14177, 14178, 14179, 14180, 14181 i 14182; 22-jej emisji Nr. Nr. 15098, 15371, 15372, 15373, 15375, 15377, 15704, 15705, 15800, 15835, 15836 i 15903; 23-jej emisji Nr. Nr. 16056, 16057, 16058, 16059, 16060, 16061, 16062, 16063, 16064, 16065, 16066, 16067, 16068, 16069, i 16072; 24-jej emisji Nr. Nr. 17822, 17823, 17824, 17825, 17826, 17827, 17830, 17831, 17832, 17833, 17834 i 17835—w odmiennych po 1250 rub.: 6-jej emisji Nr. 6301 do Nr. 6305; 7-jej emisji Nr. 6796 do 6800; 11-jej emisji Nr. 10271 do Nr. 10275; 12-jej emisji Nr. 11011 do Nr. 11015; 19-jej emisji Nr. 15761 do Nr. 15765; 19-jej emisji Nr. 15766 do Nr. 15771; 24-jej emisji Nr. 20281 do Nr. 20283 unieważnić. Odpis decyzyji niniejszej przesyła Wileńskiemu Bankowi Ziemskiemu. 21193—0 o St. Sekretarz (podpis nieczytelny).

Marzeniem każdego człowieka w obecnych ciężkich czasach jest dobrze zarobić!

W/g przekonania, przy panującym obecnie kryzysie gospodarczym można zarobić wyłącznie i dobrze w branży sprzedaży obligacji państwowych na raty.

Marzeniem każdego agenta losowego, pracującego przy przyjmowaniu zamówień na obligacje państwowe jest, aby wypłacono mu dalszą jego prowizję uczciwie i solidnie.

Wszystcy agenci, pracujący na terenie m. Wilna i okolic mieli możność przekonania się, że Małopolski Zakład Kredytowy, Lwów, Oddział w Wilnie W. Pohlanka 1, od dnia egzystencji Oddziału, wypłaca agentom prowizję uczciwie i solidnie.

P. P. Zastępcy! Nie wierzcie tym dyrektorom, rozmaitym szefom biur i innym nawiedzającym od czasu do czasu Wilno, obiecującym w dziennikach złote góry, najwyższą prowizję, Kasę Chorych, patenty i t. d., rezultatem czego, po otrzymaniu kilku zamówień, obiecanki pozostają na papierze, wydrukowane w gazetach.

Kto nie chce być oszukiwany, a chce uczciwie i dobrze zarobić przy wspomnianej pracy, niech się zgłosi do Oddziału Małopolskiego Zakładu Kredytowego Lwów—w Wilnie, przy ulicy W. Pohlanka 1—po zastępstwo i tem zapewni sobie dobrobyt. —0 o

WSTĄP, A PRZEKONASZ SIĘ
że najlepsze i najtańsze towary galanterijne posiada sklep „**JANUSZEK**”
ul. Sw. Jańska 6 (były lokal Frilczki)
Wielki wybór ciepłej bielizny oraz pończoch, skarpetek, rakawiczek, nci i t.p. Własna wytwórnia bielizny damskiej i męskiej. 648—4

D.H. „J. DUBICKI I S-ka” (właściciele J. Dubicka i J. Januszewski) posiadają w sklepie swoim przy ulicy Wileńskiej Nr. 33 materiały wełniane, bawełniane, liniane, jedwabne, oraz koidry, koce, chustki, serwety i t.p. po cenach jak zwykle umiarkowanych. 4442—12

TANIO
wielki wybór poleca skład mebli —0 o
B. Łokuciewski
Wileńska 23.

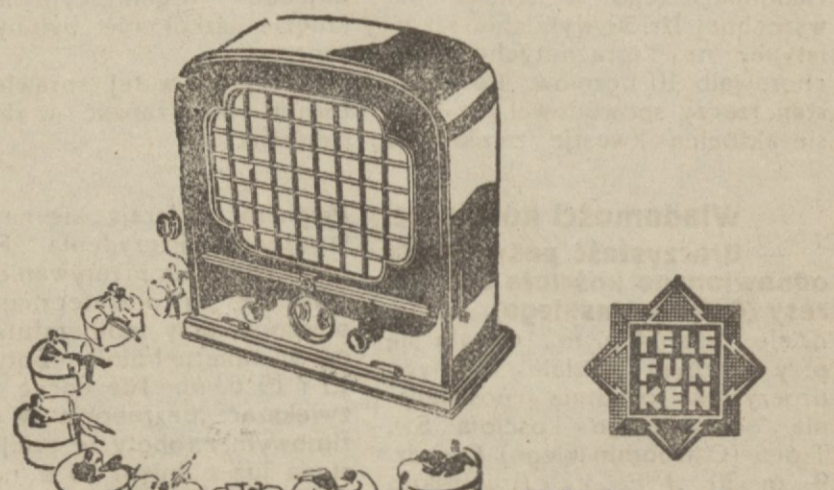
Najtaniej kupuje się dobre towary u **GŁOWIŃSKIEGO.**—Polecamy wełny, jedwabie, tweedy, welwety, flanele (nipony) deseniowe oraz pończochy, pończoszki dziecięce i skarpetki.—Uwaga—Wileńska 27. —1 o

PRACA

Młoda osoba z wykształceniem seminarjalnym poszukuje pracy biurowej, lub lekcji w zakresie niższych klas gimnazjum. Pisze na maszynie. O pracę prosi w Wilnie, gdyż ma na utrzymaniu chorą matkę Plac Orzeszkowej 11/9 od 11 do 2-jej. gr1

Pierwszorzędna krawcowa poszukuje pracy do domów. Krakowska 9—9. —50

Kto nie ma posady niechaj poda wymagania i warunki, powoł. na refer. osób znanych do Admin. Dz. pod: „Praca” 4523—50

TELEFUNKEN
TWOI ZNAJOMI
podziwiać będą twój gust, gdy zakupisz radjodbiornik NOWY

„TELEFUNKEN” 33 W/L

odbiornik i głośnik w jednym aparacie. Cena całkowitego urządzenia **121.70z.**
Aparat Telefunken 33 W/L należy do rzędu odbiorników 3-lampowych, jest jednak najlepszym aparatem tego rodzaju, ponieważ posiada wbudowany głośnik. Przyrząd do zwiększania selektywności umożliwia doskonały odbiór nawet bardzo odległych stacji. Prosimy za pomocą załączonego kuponu jeszcze dzisiaj zażądać od nas bliższych szczegółów.

Do Polskich Zakładów SIEMENS S. A.
Warszawa, Foksal 18.
Proszę o nadesłanie mi prospektów na radjodbiornik Telefunken 33 W/L:
imię i nazwisko:
miejscowość:
ulica:

Pamiętaj że
tylko Ichtimentol
jest wedle zdania znakomych lekarzy najlepszym dotychczas znanym nacieraniem przeciw reumatyzmowi, reumatyzmowi, gośćcowi i t. p. dolegliwościom. Jedna próba wystarczy, aby się przekonać o wartości tego środka.

ICHTIOMENTOL
jest wszędzie do nabycia, po 3 zł. za fiakon.
Główny skład wysyłkowy na Polskę i Gdańsk:
LABORATORIUM CHEM. APTEKARZA
M-ra. SZYMONA EDELMANA
WE LWOWIE, Teatynska 15. —4 o

Do sprzedania NA RATY

działeczki ziemi pod letniska po 10 gr. kw. metr oraz centrum z budynkami przy szosie Wilno—Warszawa. Miejscowość sucha, zdrowotna, wysoko położona, otoczona sosnowymi lasami. Dojazd na miejsce autobusem o 45 minut prawie co godzina. Kościół światła elektryczne, telefon, policja na miejscu. Majątek Polaknia właścicielek Rozańska lub w Wilnie ul. Zamkowa 18 m. 20 od godz. 4—5 w domu. 704—30

CHOROBY PŁUC

GRUZIŁCA PŁUC jest nieublagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla pici, wieku i stanu, koszt miliony ludzi. — **Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy uporczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosujaj p. p. Lekarzy:**
„Balsam Thiociolan—Age” który ułatwiając wydzielenie się płociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel Używa się za poradą lekarza Sprzedają apteki.

Dom drewniany z ogrodem przy ul. Szkolnej, do sprzedania za 1500 dolarów Antokolska 19 m. 1. 4504—0

PLAC SPRZEDAM ziemia własna 310 sąż. kw. może być podzielony na dwa place woda i zwrn na miejscu przy ul. Legionów Nr. 98/21. O warunkach Zaułek Zakretowy 16, m. 3 u właściciela. 4526—81

Z powodu choroby natychmiast sprzedam piwnicę z całkowitem urządzeniem b. tanio O warunkach dowiedzieć się ul. Wileńska 52 (róg mostu). 871—52

UWAGA MATKII!
Dawajcie dzieciom czekoladę „**ZDROWIA**”
FABRYKI **A. PIASECKI** w Krakowie
jest bardzo pożywna i niedroga
Ządajcie wszędzie. 733

ZEGARKI
Reperuje Solidnie
K. Gorzuchowski
Zamkowa 9.

Magistrat miasta Wilna
poszukuje muzyka na stanowisko kierownika orkiestry kinematografu miejskiego. — O warunkach pracy można się dowiedzieć w Wydziale Szkolnym Magistratu w godzinach biurowych, dokąd również należy składać podania z życiorysem i świadectwami o poprzedniej pracy.
(—) **J. Łokuciewski**
Lawnik Magistratu. 1237—1 o

Sprawy majątkowe
KUPIĘ DOM przy gotówce do 10 tys. dol. ew. przyjmę obciążenia zgłaszając pisemnie bez pośredników do Administracji Dziennika pod —50, dom J. J.” 4522—51

ROŻNE
PIANINO I FORTEPIAN do wynajęcia na dogodnych warunkach Biskupia 14 m. 2 N. Kremer. 4486—0